

[Tinning]

tikaftaler og lærekontrakter på omkring 1.800, og der er også sket et fald i antallet af nyoprettede ordinære pladser på 1.288, for at være helt nøjagtig. Det kan man se ved at sammenholde arbejdsdirektoratets årsberetning for 1980 med den redegørelse om indsatsen mod ungdomsarbejdsløsheden i 1980, vi netop har fået, en indsats, der på dette felt altså har bestået i at lade skatteyderne betale omkring 16.000 kr. pr. ekstraordinær plads for at få færre lære- og praktikpladser ud af det.

Der er ikke noget at sige til, at Dansk Arbejdsgiverforening brugte efteråret 1981 på at lære sine medlemmer, hvordan den skulle skæres. »Giv plads til én til«, var kampagnens slogan. Det må have været plads til én til, som kunne få 16.000 kr. for at uddanne en af sine egne arbejdere.

Vi har endnu ikke de officielle tal for 1981. Det vil ikke overraske mig, om skatteyderne i 1981 har betalt omkring 160 mill. kr. eller mere. Det vil svare til 10.000 såkaldte ekstraordinære pladser eller mere. Om det skulle komme bag på arbejds- eller undervisningsministeren, det kan vi måske få at vide senere i dag.

Under alle omstændigheder er det en grotesk høj pris for ikke at få løst praktikpladsproblemerne, for ikke at få genindført lønnen på EFG-basisåret, for ikke at få forbedret især de unge kvinders situation – tværtimod, selv når det gælder de ekstraordinære pladser, er det faktisk fyrene, der får de fleste af dem. Det, skatteyderne har fået for pengene, er en række brudte løfter om, at nu skulle problemerne nok blive løst.

Også her i den seneste redegørelse får vi at vide, hvordan et lovindgreb kunne tage sig ud, og det kunne det da helt udmærket godt. I VS støtter vi en kvotaordning, og vi støtter en udvidelse af Arbejdsgivernes Elevrefusion selvfølgelig finansieret af arbejdsgiverne og ikke over statskassen. Men hvad regeringen har tænkt sig at gøre helt konkret, helt præcist, det er umuligt at se af redegørelsen, og det er faktisk også svært at få at vide. For også her forhindrer hensynet til arbejdsgiverne jo en egentlig løsning. Der snakkes, der forhandles i én uendelighed, alt imens praktikpladsmangelen bliver større og større.

Når det drejer sig om de unge, så er det anderledes; dér kan regeringen godt finde ud af at stille sine krav. I redegørelsen hedder

det f.eks., at det er nødvendigt at styrke de unges geografiske mobilitet i forhold til uddannelsessystemet. Det er lidt kluntet formuleret, havde jeg nær sagt, men hvis man sammenholder det med, at man også i redegørelsen skriver, at der må hvile en forpligtelse på de unge til selv at medvirke til en løsning, så er det jo ikke svært at se, hvad det drejer sig om. De unge skal tvangsdeporteres til de egne af landet, hvor der stadig måtte være en enkelt uddannelsesplads eller måske en uddannelsesinstitution, som endnu ikke er maksimalt overbelagt. Overbelagt er den selvfølgelig, det er de alle sammen, men måske ikke maksimalt endnu. Måske arbejds- eller undervisningsministeren i dag vil gøre klart, hvad den kommende deportationslov præcist kommer til at gå ud på, eller fortælle tinget, at sådan noget er der slet ikke tale om – og dokumentere det og redegøre for det. Hellere end gerne.

Til slut blot et par ord om de kombinerede undervisnings- og produktionsprogrammer, for også på det område dækker de mange smukke ord jo over en noget mindre smuk virkelighed. Et enkelt konkret eksempel fra en erhvervsforskoled vedtaget i Thisted kommunes beskæftigelsesudvalg i samarbejde med det lokale erhvervsliv: her hedder det, at man skal lære »almindelige normer om at være på en arbejdsplads, at møde til tiden, at melde afbud ved sygdom og at modtage og rette sig efter en given instruktion.«

Så kan man bl.a. få det sidste halve år til at vise i praksis, at man skam har lært det dér med at rette sig efter en given instruktion. Det koster arbejdsgiveren præcis 0 kroner, det offentlige skal nok betale. Samtidig bliver de unge spist af med 90 kr. om dagen, hvis de er under 18 år, og 130 kr., hvis de er over 18 år.

Der er nogen, der har snakket om en knyttet næve til et blåt øje. Det er sandt nok, men det er de unges.

Dyremose (KF):

Der er blevet sagt nogle gange, at ungdomsarbejdsløsheden er et af tidens største problemer. Det er rigtigt. Der er også blevet sagt, at vi skal gøre noget akut ved det. Det er også rigtigt. Men selv om vi skal handle her og nu, så skal vi alligevel passe på, at vi ikke taber overblikket. Man skal se bekæm-